

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001218

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДТЕУ від 26.06.2025 № 1408

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещенко Артем Миколайович

2. Artem M. Tereshchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 55084 Економіка

Дата захисту: 03-06-2025

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8238

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Формування фінансового потенціалу підприємства торгівлі
2. Formation of the financial potential of a trade enterprise

Реферат:

1. У першому розділі дисертації розкрито сутність і структуру фінансового потенціалу підприємства торгівлі. На основі узагальнення наукових підходів сформульовано авторське визначення: фінансовий потенціал – це взаємопов'язана сукупність фінансових ресурсів, резервів, можливостей їх залучення та використання, що визначається рівнем компетенцій фінансових менеджерів і забезпечує реалізацію стратегічних цілей підприємства торгівлі. Структуру фінансового потенціалу запропоновано розглядати через поєднання стейкхолдерського підходу та ресурсної концепції фірми. Обґрунтовано принципи оцінки фінансового потенціалу: оцінка компетенцій менеджерів, якість бізнес-процесів, адаптація набору фінансових показників до специфіки підприємства, урахування зовнішніх чинників. Запропоновано методологічну основу на базі системного та ресурсного підходу, у межах якої систематизовано показники: наявні/можливі фінансові ресурси, активи, пропорції, компетенції, якість управлінських процесів. Уточнено етапи оцінки потенціалу, а також підхід до визначення ваги його складових за допомогою методу Royalty Range. Сформульовано концепт процесу формування фінансового потенціалу з урахуванням стадій життєвого циклу підприємства.

Другий розділ присвячено діагностиці фінансового потенціалу підприємств торгівлі України. Проаналізовано стан галузі у 2019–2023 роках. Встановлено, що діяльність підприємств є нестабільною, але демонструє темпи відновлення. Проведено оцінку фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності та рентабельності. Виявлено, що попри зростання обсягів ресурсів, ефективність діяльності залишається низькою. Вертикальний аналіз активів і пасивів показав домінування короткострокових зобов'язань у структурі капіталу. За результатами кореляційного аналізу встановлено зв'язки між макроекономічними та фінансовими показниками підприємств (наприклад, між ВВП і чистим прибутком, чистою виручкою та власним капіталом). Також було використано Індекс процвітання для ідентифікації чинників, що стримують конкурентоспроможність. Результати анкетного опитування показали, що найбільший вплив на фінансовий стан мають наявні ресурси та активи, тоді як якість бізнес-процесів і компетенції менеджерів оцінено нижче. У третьому розділі окреслено шляхи вдосконалення методів формування фінансового потенціалу підприємства торгівлі. Зокрема, акцент зроблено на цифровій трансформації, що дозволяє підвищити якість інформаційного забезпечення. Запропоновано послідовність впровадження цифрових рішень і набір ІТ-продуктів для підприємств різного розміру. Розроблено матрицю відповідності цифрових інструментів до груп показників оцінки потенціалу. Особливу увагу приділено компетенціям персоналу, сформовано систему ключових показників ефективності (KPI) для відповідальних осіб. Також проаналізовано наукові підходи до нарощення фінансового потенціалу та систематизовано фінансові цілі підприємств. Запропоновано деталізовану систему контролю: етапи моніторингу, перелік показників, звітність, комунікацію, фінансове планування та адаптивність управління.

2. The first chapter of the dissertation explores the essence and structure of the financial potential of a trade enterprise. Based on a synthesis of scientific approaches, the author proposes a definition: financial potential is an interconnected set of financial resources, reserves, and the ability to attract and utilize them, determined by the competencies of financially organized managers, which ensures the implementation of the trade enterprise's strategic goals. The structure of financial potential is suggested to be examined through a combination of stakeholder management and the resource-based view of the firm. Key principles for assessing financial potential are substantiated: the ability to evaluate managerial competencies and business process quality; selection of financial indicators based on enterprise goals and industry specifics; weighting of indicators based on their influence; and accounting for external factors. A methodological framework is formed using a combination of systemic and resource-based approaches. Financial potential indicators are grouped as follows: available and potential financial resources, existing assets, financial ratios, managerial competencies, and financial management process quality. The evaluation stages are outlined, and the method for determining the weight of financial potential components is based on the Royalty Range approach. The concept of the financial potential formation process is developed, including the life cycle stages of the enterprise. The second chapter focuses on diagnosing the financial potential of trade enterprises in Ukraine. The state of the wholesale and retail trade sectors from 2019 to 2023 is analyzed. Although business operations are unstable due to economic crises, recovery trends are observed. Key financial indicators such as solvency, liquidity, profitability, and business activity were assessed. It was found that the growth in enterprise resources does not lead to improved efficiency. A vertical analysis of assets and liabilities highlighted the predominance of short-term obligations in capital structure. Correlation analysis revealed significant relationships between macroeconomic indicators and financial performance (e.g., GDP and net profit, revenue and equity). The Prosperity Index methodology was applied to identify barriers to competitiveness. Survey results showed that available resources and assets have the greatest influence on financial condition, while business process quality and manager competencies were ranked lower. The third chapter proposes methods for improving the formation of financial potential in trade enterprises. The focus is placed on digital transformation, which enhances information support. A sequence for implementing digital technologies is provided, along with a set of tools tailored to enterprise size. A matrix aligning digital tools with indicator groups was developed. Emphasis is placed on staff competencies, and a KPI system for responsible personnel is proposed. Scientific approaches to building financial potential are analyzed, financial goals of enterprises are summarized, and specific tasks are defined. A monitoring and control system is introduced, including stages, indicator groups,

reporting and communication mechanisms, financial planning, and adaptability in managing financial potential formation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Терещенко А. М. Сутність і структурні елементи фінансового потенціалу підприємства торгівлі. *Бізнес Інформ.* 2023. No 5. С. 196–203.
- Терещенко А. Аналіз діючої практики формування фінансового потенціалу на підприємствах торгівлі України. *Економічний аналіз.* 2024. No 3 (34). С. 70–79
- Терещенко А. М., Багацька К. В. Порівняння методичних підходів до оцінки фінансового потенціалу підприємств торгівлі. *Ефективна економіка.* 2024. No 9.
- Терещенко А. М. Вдосконалення інформаційного забезпечення формування фінансового потенціалу підприємства торгівлі. *Економіка та суспільство.* 2024. No 70.
- Терещенко А.М., Багацька К. В. Контроль формування фінансового потенціалу підприємства торгівлі як складова фінансової стійкості. *Економіка. Фінанси. Право.* 2025. No 1. С. 37–42.
- Терещенко А. М. Управління фінансовим потенціалом підприємства. Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення: збірник тез міжнародної наукової конференції. 6–7 квітня 2022. Випуск 66.
- Терещенко А. М. Структурні елементи фінансового потенціалу відповідно до ресурсної концепції фірми. MODERN SCIENTIFIC RESEARCH: ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS AND DEVELOPMENT PROSPECTS: збірник тез XVI Міжнародної науково-практичної конференції. Берлін, Німеччина. 11–12 вересня 2022. С. 273–275.
- Терещенко А. М. Адаптація управління фінансовим потенціалом підприємства на засадах ресурсної концепції фірми в умовах кризи. *Економіка та безпека бізнесу в XXI столітті: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції.* Київ. 24–25 травня 2023 р. С. 78–80.
- Терещенко А. М., Ситник Г. В. Підходи до інтегральної оцінки фінансового потенціалу підприємства торгівлі. *Міжнародний науковий журнал “Грааль науки”:* збірник тез. 2023. No 31. С. 46–47.
- Терещенко А. М. Підходи до оцінювання фінансового потенціалу підприємства торгівлі. MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION: збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції. Чикаго, США. 7–9 березня 2024. С. 476–479.
- Терещенко А. М. Аналіз факторів впливу на фінансовий потенціал підприємства торгівлі. *Information society: technological, economic and technical aspects of formation:* збірник тез. 12–13 березня 2024 р. Випуск 86.
- Терещенко А. М. Вплив зовнішнього середовища на фінансовий потенціал підприємства торгівлі: особливості оцінки. *Modern problems and the latest theories of development:* збірник тез XXXVI Міжнародної науково-практичної конференції. Мюнхен, Німеччина. 11–13 вересень 2023.
- Терещенко А. М. Вдосконалення інформаційного забезпечення для цілей формування фінансового потенціалу підприємства торгівлі. *Світ наукових досліджень: збірник тез міжнародної*

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U001631 0121U109775

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Багацька Катерина Володимирівна

2. Kateryna V. Bagatska

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2184-2971

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міценко Наталія Григорівна

2. Nataliia H. Mitsenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0337-8346

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, буд. 10, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журавльова Ірина Вікторівна
2. Iryna V. Zhuravlyova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7341-1183

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Танклевська Наталія Станіславівна
2. Nataliya S. Tanklevska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2906-4051

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Блакита Ганна Владиславівна
2. Hanna V. Blakyta

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4848-9912

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Хачатрян Валентина Валентинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Хачатрян Валентина Валентинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Терещенко Артем Миколайович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна